

[Statsministeren.]

den hidtil gennemførte Finanspolitik og genfindes i det Lovforslag, hvis Forelæggelse hermed indledes og vil blive fortsat af Finansministeren. De af Krigstilstanden hidførte Forhold har forøget Landets Udgifter meget betydeligt, og vi staar nu over for Krav, der maa sikres Indfrielse. Vi har søgt at imødegaa de voksende Udgifter ved Bidrag fra Befolkningen. Det er betydelige Byrder, der er blevet den paalagt ved direkte Skatter, men endnu er der ikke skaffet Dækning for de Udgifter, som Tiden paalægger den danske Statshusholdning.

Prisudviklingen har været ugunstig for dansk Erhvervsliv. Vore Importvarer er steget med 60 pCt. — beregnet paa Grundlag af Pristallet —, men vore Eksportvarer — altsaa fortrinsvis Landbrugsprodukter — er kun steget med ca. 15 pCt., og saa er Mængden endda gaaet nedad. En stor Del af Prisstigningen paa Varer, vi skal hente udefra, hidrører fra Fragtstigningen, og den bliver stadig værre, naar Skibene og Mandskabet bliver derude.

Landets væsentligste Erhverv er Landbruget, idet dette baade giver Beskæftigelse og en Indtægt, der er nødvendig for Indkøb af de i øvrigt fornødne Raastoffer og Brændselsstoffer. Men under de nu raadende Prisforhold er dette Erhverv ude af Balancen og maa endda have Støtte for at kunne opretholdes, og dets Indtægter vil ikke kunne række til Dækning af de Indkøb, der normalt maatte ønskes.

Under Hensyn til Udsigterne blev der i 1939, baade af private Importører og af Staten, foretaget betydelige Indkøb, saaledes at der var en Overskridelse paa Indkøbssiden med 168 Mill. Kr. — Deraf havde Staten foretaget Indkøb af Beredskabslagre til 75 Mill. Kr. Men Følgen var, at Nationalbankens Valutareserve medgik og mere end det.

De forholdsvise gode Forsyninger vil ikke kunne dække Forbruget ret længe, og man maa imødesee store Vanskeligheder med fortsat Forsyning. Men derfor er

Forsøg paa Fordeling af de Goder, vi har, ogsaa paakrævet.

Den Finanslov, der udløber om faa Dage, fik Tillægsudgifter paa over 100 Mill. Kr., hvoraf 83 Mill. Kr. medgik til de ekstraordinære Indkaldelser m. v. til Sikringsstyrken. En ekstraordinær Skat og forskellige Afgiftsforhøjelser skaffede Dækning paa det Omraade.

For det Finansaar, der begynder 1. April, regnes der med en Udgiftsstigning paa 220—225 Mill. Kr., hvoraf Halvdelen hidrører fra Neutralitetsbevogtningen og visse Udbedringer af det militære Beredskab. Til Dækning er foreløbig gennemført en Forhøjelse af Indkomst- og Formueskatten med 130—135 Mill. Kr., men det dækker altsaa ikke de stegne Udgifter. Hertil skal yderligere lægges, hvad Landbruget har faaet og skal have i den kommende Tid, og vi maa derfor regne med et udækket Beløb paa omkring 200 Mill. Kr. — efter at Indkomst- og Formueskatten er taget til Indtægt.

Under de forhaandenværende Forhold nytter det ikke at regne med Opretholdelsen af normal Handel. Hvis man vil forsøge dette, vil vi i Løbet af kort Tid have i stadigt voksende Underskud paa Handelsbalancen — en rent skønsmæssig Beregning kommer til 500—600 Mill. Kr. paa det Aar, vi gaar ind i, men dette er naturligvis udelukket.

Vi maa imødesee en formindsket Import og maaske deraf følgende formindsket Produktion, saaledes er Krigens Lod for de neutrale.

Det, vi i første Række maa sørge for, er at skaffe Balance i Statens Husholdning, og dette forsøges ved Hjælp af det Lovforslag, som Finansministeren nærmere vil gøre Rede for. Det tilsigter for en 7 Maaneders Periode paa een Gang at skaffe ekstraordinære Indtægter og at trykke Forbruget ned.

Vejen til direkte Beskatning maa foreløbig anses lukket, men paa en Række Omraader kan Afgifter inddrives ved det Forbrug, som stadig søges opretholdt, men